

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Datum 1 april 2025
Betreft MKZ uitbraak in Slowakije en Hongarije

Ons kenmerk
DGA-DAD / 97917844

Geachte Voorzitter,

In Hongarije en Slowakije is sinds begin maart op zeven rundveehouderijen Mond-en-Klauwzeer (MKZ) vastgesteld. Met deze brief breng ik de Kamer op de hoogte van de actuele situatie en de hulp die Nederland biedt in de vorm van vaccins.

Actuele situatie

Op 7 maart jl. werd een eerste MKZ-uitbraak vastgesteld op een melkveebedrijf in het noordwesten van Hongarije, dicht bij de grens met Slowakije. De Hongaarse autoriteiten hebben direct alle noodzakelijke maatregelen ingesteld, waaronder het ruimen van het besmette bedrijf en het instellen van een beschermings- en bewakingszone. Op 21 maart werd bekend dat ook in Slowakije op drie bedrijven met melkvee besmettingen met MKZ-virus waren vastgesteld. De Slowaakse autoriteiten hebben eveneens direct alle noodzakelijke maatregelen getroffen. Ook op deze drie bedrijven zijn de in totaal ruim 2500 aanwezige runderen (melkvee, stieren en jongvee) geruimd. Op 25 maart werd in Hongarije op een tweede bedrijf MKZ aangetroffen. Dit betreft een bedrijf met ruim 3000 runderen op ongeveer 40 kilometer afstand van de eerste besmetting in Hongarije. Slowakije heeft op 26 en 30 maart een vierde en vijfde besmetting gemeld in de beperkingszone van de eerdere besmettingen. Hierbij gaat het om bedrijven met respectievelijk ruim 250 en ruim 3000 runderen.

Het ruimen van zulke grote aantallen dieren neemt meerdere dagen in beslag. De Slowaakse en Hongaarse autoriteiten hebben daarom op de besmette bedrijven in afwachting van de start van de ruiming een onderdrukkende vaccinatie tegen MKZ uitgevoerd. Deze vaccinatie is bedoeld om de verdere verspreiding van het virus te voorkomen. Het aangetroffen type MKZ-virus is het "type O". Er is geen direct verband met de uitbraak in Duitsland aangetroffen, maar wel tussen de uitbraken in Hongarije en Slowakije.

Maatregelen ingesteld door de Europese Commissie

Gezien de ernst van de situatie heeft de Europese Commissie een team van deskundigen naar het getroffen gebied gestuurd om ondersteuning te bieden aan de lokale autoriteiten en om de epidemiologische situatie te beoordelen. Naar aanleiding van hun bevindingen zijn op 28 maart jl. extra maatregelen aangekondigd. Rondom het cluster van besmette bedrijven in beide landen is een extra beperkingszone ingesteld, in aanvulling op de verplichte 3- en 10-km zones die lidstaten volgens de EU-diergezondheidsverordening moeten implementeren. Deze aanvullende zone omvat een deel van Slowakije, een deel van Hongarije en een deel van Oostenrijk¹. Er gelden aanvullende maatregelen waaronder een verbod op het aan- en afvoeren van gevoelige diersoorten naar deze zone. Directe doorvoer van evenhoevigen door het gebied en directe afvoer naar de slacht binnen de betreffende lidstaat is nog wel mogelijk, maar onder strikte voorwaarden.

Nederlandse situatie

Natuurlijk is de NVWA eerder al eventuele risicovolle transporten vanuit Hongarije en Slowakije naar Nederland nagegaan. Daaruit bleek dat er geen risicovolle transporten waren geregistreerd voor Nederland. Sindsdien zijn er in Nederland geen dieren meer aangevoerd vanuit Slowakije of Hongarije. Doordat de beperkingszone eind vorige week is uitgebreid naar Oostenrijk is de NVWA ook nagegaan of er vanuit Oostenrijk risicovolle transporten naar Nederland zijn geweest. Dit is op basis van geregistreerde transporten niet het geval.

Vaccins doneren aan Slowakije

De Slowaakse autoriteiten hebben andere lidstaten om hulp gevraagd. Enkele buurlanden hebben direct ondersteuning geboden bij het ruimen van de getroffen bedrijven, bijvoorbeeld in de vorm van materieel. Slowakije heeft Nederland gisteren met spoed om hulp bij vaccins gevraagd. Zoals ik de Kamer in januari heb bericht (Kamerstuk 27 622, nr. 151) heb ik ten tijde van de MKZ-besmetting in Duitsland uit voorzorg 100.000 doses MKZ-vaccin gekocht om in Nederland op voorraad te leggen. Deze vaccins zijn werkzaam tegen het type dat nu in Slowakije en Hongarije rondgaat. Ik vind het belangrijk om deze hulp te bieden. Uiteindelijk is het in ieders belang, ook van de sector en het bedrijfsleven, dat de situatie ten aanzien van MKZ in de gehele EU onder controle blijft. Daarom heb ik besloten om op de hulpvraag van Slowakije in te gaan en om 50.000 doses van het vaccin aan Slowakije te doneren.

Ik zorg er vanzelfsprekend voor dat er voldoende vaccins beschikbaar blijven om in Nederland een eerste vaccinatie uit te kunnen voeren, mocht dat onverhoopt nodig zijn. Ook kan ik binnen het bestaande waakvlamcontract binnen 6 werkdagen weer voldoende nieuwe vaccins bestellen. De vaccins waren gefinancierd vanuit het Diergezondheidsfonds. De kosten van het doneren zullen volledig voor rekening van mijn ministerie zijn. Gisteren is er contact geweest tussen mijn ministerie, de NVWA en de autoriteiten in Slowakije over de levering. De vaccins zijn vanmorgen in Slowakije aangekomen.

¹ https://food.ec.europa.eu/animals/animal-diseases/diseases-and-control-measures/foot-and-mouth-disease_en

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Tot slot

Ik hoop dat de situatie in Slowakije en Hongarije onder controle blijft, al bestaat de kans dat er de komende tijd nog meer besmettingen zullen worden vastgesteld. De situatie roept op tot algehele waakzaamheid.

Ons kenmerk
DGA-DAD / 97917844

Hoogachtend,

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur